

G.660.1.2021

Mielec, 4 lutego 2021 roku

Pan Kacper Gład
Radny Rady Powiatu Mieleckiego

Dotyczy: Odpowiedź na interpelację Radnego

W odpowiedzi na Pana interpelację związaną ze zmianą zasad prowadzenia udostępniania danych ewidencji gruntów i budynków a w szczególności procesu ich automatycznej replikacji do gmin Powiatu Mieleckiego chciałbym przedstawić poniższe wyjaśnienia.

Prawo dostępu do danych ewidencji gruntów dla gmin pozostaje niezmienione, gdyż wynika to wprost z zapisów ustawy Prawo Geodezyjne i Kartograficzne oraz ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Powiat nie pobierał i nie pobiera opłat za udostępnianie danych z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, jeżeli prawo zapewnia nieodpłatne udostępnianie. Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne w art.15 zapewnia nieodpłatne udostępnianie danych z rejestrów publicznych w zakresie niezbędnym do realizacji zadań publicznych które to dane powinny być udostępniane za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Dotychczasowy proces automatycznej replikacji danych do gmin nie zapewnia kontroli udostępniania danych osobowych a zatem wyłączenie procesu automatycznej replikacji danych wynika jedynie z konieczności wprowadzenia innej formy ich wymiany, dającej możliwości rozliczania dostępu do danych osobowych i dbałości o ich zabezpieczenie.

W pismach Starosty Powiatu Mieleckiego nr G.272.14.2012 z dnia 21.11.2019 r. oraz z dnia 14.12.2020 r. skierowanym do samorządów gminnych w sprawie odłączenia procesu automatycznej aktualizacji baz danych zostały zaproponowane 2 równoległe formy dostępu do danych dla gmin.

Pierwszym wariantem korzystania z nich jest stałe rozbudowujący się o nowe funkcje GEOPORTAL powiatowy, który zapewnia pełny zakres danych pozwalający na realizację zadań gminy. Powiat stara się zapewnić najprostszą możliwość dostępu do danych ewidencji gruntów oraz mapy zasadniczej ciągle rozbudowując GEOPORTAL Powiatu Mieleckiego o nowe funkcje. Działania te są odpowiedzią na głosy użytkowników, którzy uważają narzędzie jakim jest GEOPORTAL jako najprostsze, niewymagające specjalistycznej wiedzy i znajomości oprogramowania branżowego aby skorzystać szybko z danych w bieżącej obsłudze stron. O popularności narzędzia i jego wykorzystaniu przez gminy świadczą statystyki wskazujące na wykorzystanie miesięczne na poziomie kilkudziesięciu tysięcy logowań w trybie niepublicznym.

W drugim, równoległym wariantcie Powiat dalej będzie przekazywał kopie baz danych, ale zmieni się jedynie forma ich dostarczenia. W piśmie wskazano konieczności zwrócenia się przez gminy do powiatu z wnioskiem wynikającym z art. 15 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne o wydanie danych, co zostało spowodowane faktycznie zakończonym projektem Mielecki System Informacji Przestrzennej i wygaśnięciu porozumień, które były zawarte w jego ramach. Powiat nadal będzie przekazywał dane na wniosek gmin, w oparciu o opracowany mechanizm, który pozwala gminom na pobieranie i aktualizowanie codziennie danych. Jest on obecnie w fazie testów i zostanie produkcyjnie wdrożony do końca I kwartału 2021 roku. Po stronie Powiatu codziennie przygotowywane będą aktualne kopie zbiorów danych, które gmina będzie mogła pobrać po zalogowaniu się na odpowiednie konto, utworzone w Geoportalu dla osoby administratora danych wskazanego przez Wójta/Burmistrza. Tymi

danymi zgodnie z instrukcją która będzie przekazana gminom lokalny informatyk zasili bazę poprzez proces ich odtworzenia.

Proces aktualizacji automatycznej danych ewidencji gruntów i budynków został wyłączony również ze względu na brak kontroli przekazywania i wykorzystania danych przez gminy. Od roku 2012, kiedy powstał pomysł stworzenia Mieleckiego Systemu Informacji Przestrzennej zmieniło się wiele przepisów, które pośrednio wpłynęły na konstrukcję i działanie projektu. W szczególności największe zmiany dotyczyły dostępu i rozliczalności wykorzystania danych osobowych, co wynika z przepisów RODO.

Kilka lat użytkowania systemu wykazało pewne wady pomysłu, w dużej części związanego z brakiem kontroli nad infrastrukturą gminy, w zakresie automatycznie przekazywanych danych. Zdarzały się sytuacje braku aktualizacji danych ze względu na awarię serwerów w gminach, zmianach adresacji co powodowało zaburzenia komunikacji powiat - gmina. Dlatego po analizie uznaliśmy, że należy zaangażować lokalne służby informatyczne gmin w proces aktualizacji i kontroli otrzymywanych danych. Zapisy prawa wskazują właściwie jedynie na konieczność udostępniania danych przez powiat, natomiast nie wskazują na konieczność ich załadowania do lokalnie używanego w gminach oprogramowania. Odpowiedzialność za proces zasilenia baz, poprawność polityki dostępu przez użytkowników do pozyskanych danych i rozliczanie ich wykorzystania leży po stronie gmin. W gestii gminy jest zabezpieczenie danych i rozliczanie pracowników z dostępu do nich. Codzienne, dotychczasowe, automatyczne przekazywanie danych mogło powodować brak możliwości rozliczenia korzystania z danych osobowych przez użytkowników po stronie gmin. Zabezpieczenie takich informacji powinno być leżeć w gestii administratorów gminnych, a ta forma replikacji danych mogła im to zadanie znacznie utrudniać. W przypadku wykorzystywania danych osobowych poprzez Geoportal powiatu mieleckiego przez osoby posiadające uprawnienia jest rejestrowane w systemie i nie pozostaje anonimowe. Wprowadzenie formy replikacji na wniosek ma zoptymalizować proces rozliczenia wykorzystania danych osobowych w gminach.

Jak wspomniano powyżej od roku 2012 do końca 2019 roku gminy powiatu mieleckiego były uczestnikami projektu MSIP i nie poniosły żadnych kosztów związanych z zakupem oprogramowania geodezyjnego, i takie było założenie projektu. W okresie trwania projektu zapewniona była przez firmę GEOBID Sp. z o.o asysta techniczna oraz usuwanie usterek systemu. Wraz z zakończeniem trwałości projektu asysta techniczna ze strony wykonawcy projektu została zakończona. Powiat starał się dać gminom bezpłatne, łatwe narzędzie w postaci dostępu do danych przez GEOPORTAL i finansuje jego utrzymanie. Mieszkańcy powiatu także mają zapewniony dostęp do danych (w tym swoich) w zakresie ewidencji gruntów i budynków (bez danych osobowych) oraz mapy zasadniczej oraz danych pozyskanych z innych rejestrów umożliwiających wykorzystanie usług pobierania danych.

Wprowadzane zmiany, zarówno związane z rozszerzeniem funkcjonalności GEOPORTALu jak również ze zmianą formy wymiany danych pomiędzy gminami to rozwijanie wypracowanego w projekcie Mielecki System Informacji Przestrzennej, dostępu do danych geodezyjnych. Naturalną rzeczą jest konieczność uwzględnienia nowych przepisów prawnych jak i również nowych możliwości technicznych, jakie pojawiły się w przeciągu 8 lat od inicjalizacji projektu.

Liczymy na dalszą owocną współpracę z gminami i oczekujemy konstruktywnych uwag i pomysłów, które pozwolą na optymalizację pracy i obsługi klienta.

STANISŁAWA
Powiat Mielecki
Planistom Łowickim